Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru — Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie

[COM(2018) 259 final – 2018/0123 (COD)]

(2018/C 367/08)

Hlavný spravodajca: **Antonello PEZZINI**

Konzultácia	Európsky parlament, 28.5.2018
	Rada, 29.5.2018
Právny základ	článok 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Príslušná sekcia	sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu
Prijaté v pléne	12.7.2018
Plenárne zasadnutie č.	536
Výsledok hlasovania	147/0/2
(za/proti/zdržalo sa)	

1. **Závery a odporúčania**

1.1. Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) odjakživa zastáva názor, že účinná colná únia je nevyhnutným predpokladom procesu európskej integrácie, a má zabezpečiť účinný, bezpečný a transparentný voľný pohyb tovaru a maximálnu možnú ochranu spotrebiteľov a životného prostredia, kvalitnejšie pracovné miesta, ako aj účinný boj proti daňovým únikom a falšovaniu.

1.2. EHSV zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť jasný, transparentný a jednoznačný regulačný rámec pre všetkých prevádzkovateľov a verejných a súkromných aktérov, ktorí konajú na colnom území Únie s použitím presných definícií, postupov a termínov uplatniteľných na tovar vstupujúci na colné územie Únie alebo tovar prepravený z colného územia Únie, čo colnej únii umožní fungovať účinne a v súlade s vykonávaním spoločnej obchodnej politiky.

1.3. EHSV preto podporuje navrhovaný regulačný rámec, a to:

— zmeny v technických pravidlách a predpisoch Colného kódexu Únie (CKÚ),

— odstránenie technických chýb a opomenutí a súčasne zosúladenie CKÚ s medzinárodnou dohodou podpísanou medzi Kanadou a EÚ (CETA),

— začlenenie enkláv obce Campione ďItalia a talianskych vôd jazera Lugano do colného územia Únie na žiadosť príslušného členského štátu.

1.4. Výbor považuje za zásadné pre Úniu a krajiny, s ktorými uzavrela dohody o voľnom obchode, aby sa podporil tento spoločný záväzok, ktorého cieľom je umožniť voľný a spravodlivý obchod v dynamickej a prezieravej spoločnosti s cieľom stimulovať hospodársku činnosť a podporovať spoločné hodnoty a myšlienky, ktoré našli konkrétne vyjadrenie v Jednotnom európskom akte z roku 1986, v Colnom kódexe z roku 1992, zdokonalenom vo forme CKÚ v roku 2013, a ktoré sú zahrnuté v návrhu dlhodobého rozpočtu na roky 2021 – 2027, ako podpora účinnejšej daňovej a colnej spolupráce EÚ.

1.5. Pokiaľ ide o začlenenie „územných enkláv“, výbor odporúča, aby sa osobitná pozornosť venovala náležitým paralelným zmenám smerníc 2008/118/ES (smernica o spotrebnej dani) a 2006/112/ES (smernica o DPH).

1.6. Európsky hospodársky a sociálny výbor žiada, aby mu Komisia v roku 2021 predložila plánovanú správu o strednodobom hodnotení právneho rámca CKÚ s cieľom posúdiť primeranosť zmien zavedených týmto nariadením, ako aj efektívnosť spoločných digitálnych systémov, ktoré by sa mali aktivovať k tomuto dátumu.

2. **Úvod**

2.1. Colná únia je vo výlučnej právomoci Európskej únie v súlade s článkom 3 Zmluvy o fungovaní EÚ a Colný kódex Únie (ďalej len „CKÚ“) umožnil:

— harmonizovať predchádzajúce odlišné predpisy,

— uplatniť rovnaké zaobchádzanie,

— oprávnene uvaliť sankcie.

2.2. Od 1. mája 2016 nadobudli účinnosť nové colné predpisy s cieľom uľahčiť život podnikom pôsobiacim v Európe a dosiahnuť väčšiu ochranu spotrebiteľov. Novým colným kódexom Únie sa dosiahla významná modernizácia colných predpisov EÚ, ktoré nadobudli účinnosť v roku 1992.

2.3. Prijatím Jednotného európskeho aktu v roku 1986, ktorý nadobudol účinnosť v roku 1987, sa začal proces, ktorý v troch etapách – v roku 1990 pre kapitály, v roku 1993 pre tovar a v roku 1999 pre jednotnú menu – viedol k ustanoveniu zakotvenému v článku 28 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorým je „zákaz ciel na dovoz a vývoz tovaru medzi členskými štátmi, zákaz všetkých poplatkov, ktoré majú rovnaký účinok ako clá“.

2.4. Po kódexe z roku 1992 a nariadení z roku 2008 sa dosiahol súčasný CKÚ v roku 2013 doplnený o niekoľko delegovaných a vykonávacích predpisov, ktorý predstavuje míľnik v európskej colnej únii: CKÚ je rámec, ktorý každý rok umožňuje tovaru vo výške viac ako 3 000 miliárd EUR vstupovať na územie EÚ a byť z neho prepravený.

2.5. V nadväznosti na nadobudnutie účinnosti nových podstatných ustanovení nariadenia č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje CKÚ, sa vďaka procesu konzultácií s členskými štátmi a podnikmi umožnilo odhaliť chyby a technické nezrovnalosti, ktoré je potrebné odstrániť s cieľom zabezpečiť právnu istotu a konzistentnosť.

2.6. Vskutku sa colné územie EÚ nezhoduje presne so súčtom území, ktoré sú súčasťou geofyzikálneho územia EÚ. Určité oblasti, ktoré prenikajú do rôznych vnútroštátnych území, sú vylúčené z colného územia EÚ, zatiaľ čo iné územia, ktoré nie sú súčasťou geofyzikálneho územia Únie, sa v každom prípade považujú za územia, ktoré sú plne zahrnuté do colného územia.

2.7. Zatiaľ čo do colného územia EÚ patria rakúske územia Jungholz a Mittelberg, Monacké kniežatstvo, Sanmarínska republika, francúzske zámorské departementy (francúzske zámorské departementy – Martinik, Guadeloupe, Francúzska Guyana a Réunion), Isle of Man a Kanárske ostrovy, niektoré územia, ktoré sú súčasťou geofyzikálneho územia EÚ, sú z neho vylúčené, ako Faerské ostrovy, Helgoland a územie Büsingen, Ceuty a Melilly, francúzske zámorské územia (Francúzska Polynézia, Wallis a Futuna, Nová Kaledónia a francúzske južné a antarktické územia a departmentálne spoločenstvá Mayotte, St. Pierre a Miquelon), Livigno, Doteraz z neho boli vylúčené aj Campione d'Italia a talianske vody jazera Lugano, medzi lokalitami Ponte Tresa a Porto Ceresio, pričom Taliansko požiadalo o ich začlenenie.

2.8. Rokovania o Komplexnej hospodárskej a obchodnej dohody (CETA) medzi Kanadou a Európskou úniou sa uzavreli v septembri 2014 rozhodnutím Rady (EÚ) 2017/37 z 28. októbra 2016. Dohoda, ktorá nadobudla platnosť 21. septembra 2017, zrušila clo v 99 % prípadov a mnoho ďalších prekážok, ktoré boli doteraz záťažou pre obchodníkov.

2.9. Dohoda CETA – ku ktorej mal výbor pri viacerých príležitostiach možnosť formulovať svoje stanovisko ([1]) – obsahuje mnohé aspekty značného colného záujmu, a to vzhľadom na skutočnosť, že podľa článku 1 ods. 4 dohody medzi Kanadou a Európskou úniou vytvára zónu voľného obchodu, v súlade s článkom XXIV GATT (1994) ([2]) a článkom V GATS ([3]). Dohoda v žiadnom prípade nemá vplyv na žiadne ďalšie práva a povinnosti, ktoré existujú medzi zmluvnými stranami podľa Dohody o založení WTO, ani na iné dohody, ktorých sú zmluvnými stranami ([4]).

([1]) Ú. v. EÚ C 48, 15.2.2011, s. 87; Ú. v. EÚ C 332, 8.10.2015, s. 45; Ú. v. EÚ C 227, 28.6.2018, s. 27.
([2]) *General Agreement on Tariffs and Trade (Všeobecná dohoda o clách a obchode).*
([3]) *General Agreement on Trade in Services (Všeobecná dohoda o obchode so službami).*
([4]) Pozri článok 1 ods. 5 CETA.

2.10. Oblasť voľného obchodu zahŕňa, ak nie je stanovené inak ([5]):

— v prípade Kanady: jej územie, vzdušný priestor, vnútrozemské vody a pobrežné vody, ako aj jej výlučnú hospodársku zónu, ako je vymedzená v jej vnútroštátnom práve v súlade s časťou V Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve, uzavretom v Montego Bay 10. decembra 1982 (UNCLOS ([6])); jej kontinentálny šelf, ako je stanovený v jej vnútroštátnom práve v súlade s časťou VI dohovoru UNCLOS,

— v prípade Európskej únie: územia, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o Európskej únii a Zmluva o fungovaní Európskej únie, a to za podmienok, ktoré sú v týchto zmluvách ustanovené. Pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa sadzobného zaobchádzania s tovarom, táto dohoda sa vzťahuje aj na tie oblasti colného územia Únie, ktoré nie sú v nich zahrnuté.

2.10.1. EÚ a Kanada spolu s dohodou CETA podpísali spoločnú listinu o výklade ([7]), ktorá bude mať právnu silu a ktorá jasne a jednoznačne opisuje obsah dohodnutých ustanovení medzi Kanadou a Európskou úniou v mnohých článkoch dohody CETA, ako sú články týkajúce sa nového systému investičných súdov, práva na reguláciu, verejných služieb a ochrany životného prostredia a práce.

2.10.2. Proces pravidelných konzultácií s členskými štátmi a podnikmi umožnil odhaliť chyby a technické nezrovnalosti, ktoré je potrebné odstrániť s cieľom zabezpečiť právnu istotu a konzistentnosť. Do tohto kontextu zapadajú návrhy Komisie vrátane zosúladenia CKÚ s medzinárodnou dohodou, ktorá nebola v platnosti v čase prijatia kódexu, ako aj žiadosť Talianska o začlenenie časti územia.

3. **Návrhy Komisie**

3.1. Komisia navrhuje zmeniť colný kódex EÚ s cieľom:

— odstrániť technické chyby a opomenutia a súčasne zosúladiť CKÚ s ustanoveniami medzinárodnej dohody, ktorá nebola v platnosti v čase prijatia CKÚ, konkrétne s Komplexnou hospodárskou a obchodnou dohodou (CETA) podpísanou medzi Kanadou a EÚ,

— zmeniť vymedzenie colného územia EÚ s cieľom začleniť doň taliansku obec Campione d'Italia a talianske vody jazera Lugano,

— stanoviť osobitné a doplnkové ustanovenia pre rozhodnutia a procesné lehoty, pokiaľ ide o záväzné informácie o nomenklatúrnom zatriedení tovaru (ZINZ), predbežné colné vyhlásenia o vstupe, colné vyhlásenie na dočasné uskladnenie, predbežné colné vyhlásenie o výstupe alebo oznámenie o spätnom vývoze, oslobodenia od dovozného cla v rámci colného režimu pasívny zušľachťovací styk.

4. **Všeobecné pripomienky**

4.1. EHSV plne súhlasí s cieľom Komisie zaviesť technické zmeny Colného kódexu Únie (CKÚ) s cieľom zabezpečiť, že kódex bude úspešne plniť svoje ciele zvyšovania konkurencieschopnosti európskych podnikov a súčasne lepšej ochrany finančných a hospodárskych záujmov Únie, lepších pracovných miest, ako aj bezpečnosti a ochrany spotrebiteľov v EÚ.

4.2. EHSV zdôrazňuje význam, ktorý obchodu a udržateľného rozvoja pripisujú dohoda CETA a príslušné záväzky prijaté stranami v spoločnej listine o výklade s cieľom posilniť ustanovenia, ako aj pozitívny prístup k novému modelu, ktorý bol prijatý na urovnávanie investičných sporov.

4.3. Výbor preto kladne hodnotí zámer zosúladiť právne predpisy Únie s ustanoveniami dohody uzavretej s Kanadou, pokiaľ ide o:

— záväzné informácie o nomenklatúrnom zatriedení tovaru,

— dočasné uskladnenie,

— predbežné colné vyhlásenie o vstupe, keď sa nepredložili informácie pred príchodom tovaru, pokiaľ ide o tovar, ktorý nie je tovarom Únie,

---

([5]) Pozri článok 1 ods. 3 CETA.
([6]) *United Nations Convention on the Law of the Sea* (Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve).
([7]) Schválená Radou v čase podpisu 28. októbra 2016, ktorá poskytuje záväzný výklad dohody CETA podľa článku 31 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13541-2016-INIT/sk/.

— zrušenie platnosti vyhlásenia na dočasné uskladnenie,

— úplné oslobodenie od dovozného cla v niektorých prípadoch,

— presné objasnenie podmienok v prípade zrušenia platnosti vyhlásenia na dočasné uskladnenie, predbežného colného vyhlásenia o výstupe alebo oznámenia o spätnom vývoze.

4.4. EHSV sa vyslovuje za splnenie požiadavky talianskej vlády začleniť do colného územia Únie od 1. januára 2019 taliansku obec Campione d'Italia a talianske vody jazera Lugano.

4.5. Výbor odporúča, aby sa súbežne s týmto postupom začlenenia vykonali náležité zmeny smerníc 2008/118/ES (smernica o spotrebnej dani) a 2006/112/ES (smernica o DPH), ktoré by sa mali začať uplatňovať v ten istý deň, 1. januára 2019.

4.6. Výbor žiada, aby v roku 2021 Komisia predložila EHSV plánovanú hodnotiacu správu o účinnosti, súdržnosti a správnosti nového právneho rámca CKÚ, v znení súčasných pozmeňujúcich legislatívnych návrhov.

V Bruseli 12. júla 2018

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Luca JAHIER